

Lausunto Helsingin kaupungin liikenneliikelaitokselle metron junakulunvalvontajärjestelmän hankesuunnitelmasta

160/08.00.00.03/2022 [Metron kapasiteettihanke]

Hallitus 14.06.2022 § 66

Esittelijä	Toimitusjohtaja Mika Nykänen
Valmistelija	Tulosalueen johtaja Johanna Wallin, p. 050 337 5685

Helsingin kaupunki, Kaupunkiympäristön toimiala, Liikennelaitos pyytää lausuntoa metron junakulunvalvontajärjestelmän hankesuunnitelmasta 14.6.2022 mennessä.

Metrossa on käytössä monia järjestelmiä, joiden elinkaari on jo hyvin pitkällä tai se on jo loppumassa. Sujuvan liikennöinnin kannalta on kriittistä, että näiden järjestelmien toiminta varmistetaan niin pitkälle kuin tarpeellista. Junakulunvalvontajärjestelmä on keskeinen osa metron junaturvallisuuden varmistamista. Nykyinen kulunvalvontajärjestelmä on elinkaarensa lopussa. Metron järjestelmäprojektit ovat pitkäkestoisia, joten ne tulee toteuttaa ennakoivasti ja tulevaisuuden tarpeet huomioiden. Tästä syystä esitetään järjestelmälle korvausinvestointia, joka mahdollistaa merkittävästi nykyistä tehokkaamman operoinnin ja kapasiteetin kasvattamisen joustavasti. Metro on osa joukkoliikennejärjestelmän selkärankaa ja sen turvallisuus ja toimintavarmuus tulee varmistaa lyhyellä ja pidemmällä aikajänteellä. Kyseessä on siis välttämätön investointi nykyisen järjestelmän elinkaaren päättyessä ja HSL kannattaa investointia.

Koska investointi tarvitaan joka tapauksessa, kannattaa tehdä sellainen investointi, joka mahdollistaa myös palvelutason parantamisen joustavasti sitten, kun sille on tarvetta. Kehittyvä kaupunkiympäristö sekä kasvavat matkustajaluvut tulevat kasvattamaan metron kapasiteettitarvetta. Myös metron laajennukset Matinkylään sekä Kivenlahteen tuovat enemmän matkustajia metroon ja näin ollen jo metron ruuhkautunut keskusta-alue tulee ruuhkautumaan entistä enemmän.

Nykyisen infran kehittäminen on huomattavasti tehokkaampi vaihtoehto kuin uusien liikenneyhteyksien luominen. Silti hankkeessa olisi hyvä huomioida, että se toteutetaan mahdollisimman kustannustehokkaalla tavalla. HSL näkee positiivisena, että metron turvallisuutta ja luotettavuutta parannetaan uudella junakulunvalvonnalla, sillä se parantaa metrolaikenteen laatua, luotettavuutta ja houkuttelevuutta. Hanke on kokonaisuudessaan esitetty toteutettavaksi vaiheittain, tätä HSL pitää myös hyvänä ja tarkoituksenmukaisena ratkaisuna.

MAL 2023 -suunnitelman valmistelu on parhaillaan käynnissä ja metron kulunvalvontajärjestelmän uusiminen on tunnistettu osana seudun liikennejärjestelmän investointitarpeiden kokonaisuutta. MAL 2023 -suunnitelman luonnos toimitetaan lausunnoille loppuvuodesta 2022 ja suunnitelman on tarkoitus valmistua kevään 2023 aikana.

Investoinnista osa jyvitetään HSL:n perussopimuksen periaatteiden mukaisesti edelleen infrakorvauksiin ja operointikustannuksiin. HSL pitää tärkeänä, että infrakorvauksiin hyväksyttävä kokonaisuus määritetään ja sovitaan erikseen. Hanke nostaa HSL:n vuosittaisia kustannuksia arvioilta yhteensä 4,66 M€, mistä infrakorvauksen osuus on 4 M€ ja operoinnin osuus 0,66 M€. Kustannusvaikutus perustuu oletuksiin 20 vuoden poistoajasta, 5 % korkotasosta ja 30 % valtionosuudesta. Kustannusvaikutus ei sisällä investointia lisäjiiniin, jotka ovat

edellytys vuorovälin tihentämiselle. Täysimääräinen kustannusvaikutus alkaa vasta hankkeen valmistuttua, arviolta vuonna 2029.

HSL pitää investointia metron junakulunvalvontajärjestelmään tärkeänä ja esitettyä hankesuunnitelmaa tarkoituksenmukaisena.

Ehdotus	Hallitus päättää antaa asiasta liitteen mukaisen lausunnon.
Käsittely	Ennen asian käsittelyä Tero Anttila ilmoitti olevansa hallintolain 28 §:n mukaan esteellinen ja poistui kokouksesta asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.
Päätös	Hallitus päätti hyväksyä ehdotuksen yksimielisesti.
Liitteet	Lausuntopyyntö metron junakulunvalvontajärjestelmän hankesuunnitelmasta 23.5.2022